Rozproszone zarządzanie blokadami

Projekt z przedmiotu RSO

Piotr Trojanek
P.Trojanek@elka.pw.edu.pl

7 czerwca 2005

Spis treści

1 Wprowadzenie **1**
1.1 DLM jako element systemu klastrowego 2

2 Elementy porównania **2**

3 Przykładowe imlpementacje **3**
3.1 OpenDLM 3
3.2 Redhat Cluster DLM 4
3.3 Lustre DLM 4

4 Dalsza część projektu – Lustre DLM **4**
4.1 Otwartość kodu 4
4.2 Dokumentacja 5
4.3 Konfiguracja 5
4.4 Implementowany algorytm 5
4.5 Dostępne API 7
4.6 Funkcjonalność 8
4.7 Skalowalność 8
4.8 Odporność 9
4.9 Wydajność 9

5 Wnioski **9**

1 Wprowadzenie

Podstawą działania rozproszonego systemu komputerowego jest dzielenie dostępu do zasobów. Dopiero dzięki temu możliwe staje się efektywne zarządzanie mocą obliczeniową wszystkich wezłów systemu.

W niniejszym opracowaniu przedstawię aspekty charakteryzujące zarządzanie blokadami w rozproszonym systemie komputerowym na przykładzie oprogramowania *OpenDLM* jako rozwiązania najbardziej zaawansowanego w porównaniu z innymi usługami. Już na wstępie jednak chciałbym podkreślić, że jest to oprogramowanie dedykowane dla zagadnienia poruszanego w opracowaniu i porównanie ma przede

wszystkim na celu wykazanie specyfiki tego kompleksowego rozwiązania. Ograniczę się przy tym do analizy związanej ze środowiskiem *Linux* z tej prostej przyczyny, że chociaż zarządzanie blokadami nie jest specyfiką tego systemu, to dostawcy komercyjni ukrywają zazwyczaj szczegóły swoich produktów, przez co niemożliwa staje się ich analiza.

1.1 DLM jako element systemu klastrowego

Poniższa ilustracja przedstawia umiejscowienie DLM w architekturze rozwiązania klastrowego [1]. Chociaż teoretycznie możliwe jest korzystanie z blokad na poziomie gniazd TCP/IP, w praktyce użytkownicy oczekują bardziej wygodnego interfejsu programistycznego. Podobnie do implementowania blokad wykorzystuje się już istniejące prymitywy komunikacyjne systemu rozproszonego (zazwyczaj jest to przesyłanie komunikatów z blokowaniem, (ang. *message passing*)). Do poprawnego działania potrzebny jest także mechanizm umożliwiający badanie stanu (aktywności) węzłów systemu wykrywający uszkodzenia pojedyńczych elementów.

2 Elementy porównania

Na podstawie wstępnego zapoznania z dostępnymi rozwiązaniami wyróżniłem następujące elementy porównawcze:

otwartość kodu – rozwiązanie DLM wywodzi się z zaawansowanych środowisk rozproszonych które do niedawna były dostępne tylko jako gotowe komercyjne produkty, stąd analiza części z nich oparta może być jedynie na udostępnionej dokumentacji – są to jednak sprawdzone rozwiązania o wysokiej jakości;
po drugiej stronie znajdują się rozwiązania *open–source* – czy ich jakość jest porównywalna z komercyjnymi?

dokumentacja – bardzo ważnym aspektem poprawnego działania systemu DLM jest jego konfiguracja, a ta nie jest możliwa bez wyczerpującej dokumenacji,

konfiguracja – pod tym pojęciem rozumiem także uruchomienie usług wymaganych dla pracy DLM,

implementowany algorytm blokad – podstawowy element systemu DLM, od niego zależy zarówno funkcjonalność jak i wydajność,

dostępne API – czy dane rozwiązanie jest uniwersalne, tzn. czy udostępnia API tylko dla określonego języka programowania oraz czy jest dostępne zarówno dla aplikacji użytkownika jak i jądra systemu operacyjnego,

funkcjonalność – w rozumieniu dostarczanego poziomu abstrakcji, co obejmuje np. blokady hierarchiczne, blokowanie do zapisu/odczutu, poziomy blokowania,

skalowalość – jak dobrze dane rozwiązanie działa wraz ze wzrastającą liczbą węzłów systemu komputerowego,

odporność – w rozumieniu braku tzw. SPOF (ang. *Single Point of Failure*) oraz zdolności do odbudowania systemu w przypadku awarii węzłów,

wydajność – efektywność działania pod względem wykorzystywanych zasobów CPU, pamięci oraz obciążenia łącz komunikacyjnych.

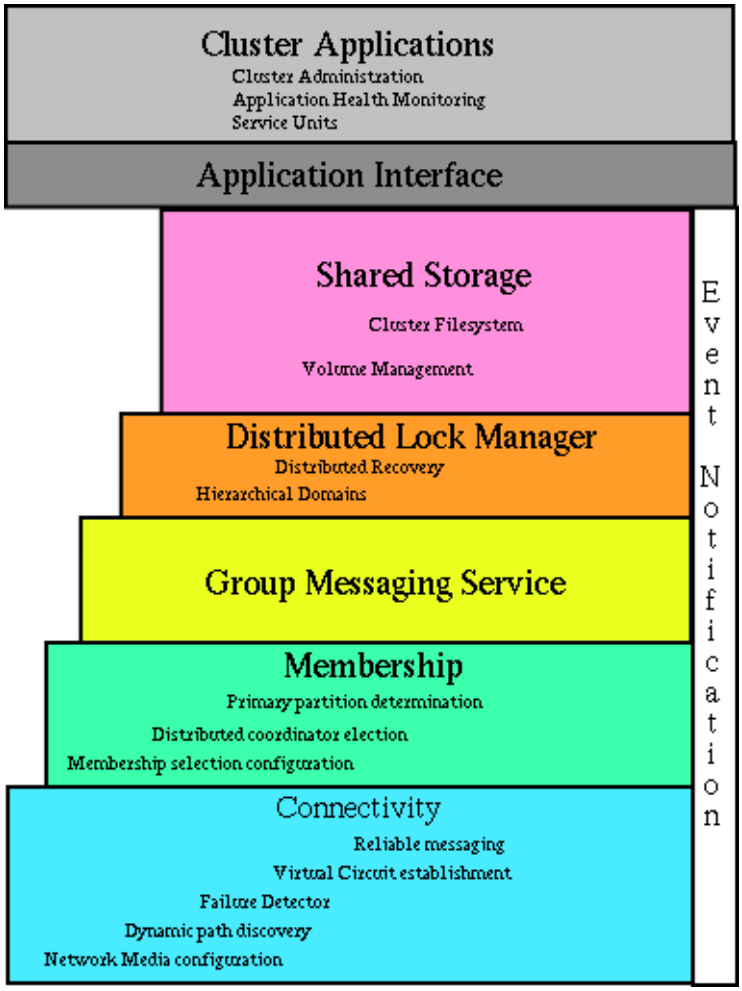

Rysunek 1: DLM jako warstwa rozwiązania systemu klastrowego

3 Przykładowe imlpementacje

Poniżej przedstawię krótkie charakterystyki dostępnych rozwiązań DLM

3.1 OpenDLM

Oprogramowanie *OpenDLM* [2] wywodzi się z rozwiązania *DLM* firmy *IBM*, wykorzystywanego w systemie *AIX*. W ramach wspierania wolnego oprogramowania *IBM* udostępnił część kodów źródłowych dla wykorzystania w środowisku systemu *Linux*, od tego czasu projekt wykorzystywany jest m.in. w ramach rozproszonego systemu plików *OpenGFS* (chociaż w zubożonej wersji).

Spośród darmowych rozwiązań dedykowanych dla systemu *Linux* wydaje się to być najbardziej zaawansowany projekt. Do cech wyróżniających należą:

- API dostępne zarówno z poziomu aplikacji jak i jądra systemu,

- hierarchizowanie blokad,
- domeny blokad (dla niezwiązanych ze sobą aplikacji),
- oparcie o system badania aktywnością węzłów *HeartBeat*,
- brak *SPOF*.

3.2 Redhat Cluster DLM

Projekt działający w środowisku *Linux*, będacy częścią systemu klastrowego firmy *RedHat* wzorowany na rozwiazaniu z komercyjnego systemu *VMS*. Podobnie jak *OpenDLM* udostepnia API zarówno dla programów użytkownika jak i elementów jądra [3].

Celem tego projektu wydaje się chęć firmy *RedHat* do posiadania pod własną kontrolą oprogramowania typu DLM umożliwiającego działanie rozwijanego przez tą firmę rozproszonego systemu plików *GFS* (odpowiednik niekomercyjnego *OpenGFS*).

3.3 Lustre DLM

Autorzy projektu uznali, że dostępny już *OpenDLM* jest zbyt obszerny jak na potrzeby ich systemu plików twierdząc, że wymaganą funkcjonalność potrawią uzyskać przy znacząco mniejszych rozmiarach kodu źródłowego. Nie bez znaczenia jest zapewne fakt, że *Lustre* jest produktem komercyjnym, zaś udostępniane darmowo są jedynie jego starsze wersje.

Na potrzeby projektu został stworzony nowy system rozproszonego zarzadania blokadami określany mianem “innowacyjnego”.

4 Dalsza część projektu – Lustre DLM

Jako zadanie na dalszą część projektu zamierzam poddać weryfikacji stwierdzenia autorów projektu *Lustre* poprzez porównanie z dwoma wcześniej przedstawionymi rozwiązaniami.

Będzie się to wiązało z uruchomieniem i konfiguracją rozproszonego systemu plików oraz przeprowadzeniem testów wydajności oraz niezawodności.

Poniżej przedstawię charakterystekę systemu *Lustre* na podstawie wcześniej wprowadzonych punktów.

4.1 Otwartość kodu

System *Lustre*, wraz z wchodzącym w jego skład managerem blokad jest produktem komercyjnym, jednak właściciel (firma *Cluster File Systems, Inc.*) stosuje politykę udostepniania wcześniejszych wersji z pełnym kodem źródłowym. Aktualnie sprzedawana jest wersja oznaczona numerem serii *1.4.x*, której największymi atutami w porównaniu z udostępnianymi publicznie jest:

- wsparcie dla kolejnych rodzin procesorów (Intel “Nocona”, PowerPC),
- zarządzanie poprzez SNMP,
- zoptymalizowany re-export NFS/CIFS (dla obsługi stacji klienckich UNIX/Windows poprzez klastrowy serwer plików),

- implementacja mechanizmów blokowania plików *flock/lockf*,
- podwojenie liczby obsługiwanych węzłów klienckich.

4.2 Dokumentacja

Pod względem dokumentacji system *Lustre* pozostawia sporo do życzenia. Pierwsze wrażenie jakie wywołuje jej objętość jest bardzo zachecające, jednak już po zapoznaniu się z fragmentem zawartości czytelnik zdaje sobie sprawę, że jest to raczej luźny zbiór zapisków programistów niż dokumentacja poważnego komercyjnego projektu.

Już samo uspójnienie informacji zawartych w dokumentacjach z rzeczywisym zachowaniem posiadanej wersji oprogramowania nastręcza sporych trudności. Jako przykład niech posłuży chociażby konfiguracja backend'u systemu organizacji plików – właściwie nie wiadomo, czy dana wersja obsługuje *ext3*, tajemnicze *extN*, czy może mamy do czynienia ze wsparciem *reiserfs*.

4.3 Konfiguracja

Za sprawą niekompletnej (a w wielu miejscach wręcz mylącej) dokumentacji konfiguracja pakietu nie jest rzeczą oczywistą. Oparcie łatania źródeł jądra systemu o program *quilt* wydaje się o tyle słuszne, co niedopracowane. Kolejne łatki, zamiast nakładane na siebie w formie stosu wymagają ręcznych interwencji w pliki źródłowe. Załączone przykładowe pliki konfiguracyjne klastra wymagają modyfikacji w celu uruchomienia.

Jeżeli chodzi o sam element DLM systemu, nie posiada on możliwości konfiguracji. Jest to rzecz niezrozumiała, gdyż w dokumenacji mowa jest o nierównomiernym przydziale roli *master* w zarządzaniu pojedyńczymi blokadami (np. bardziej wydajne maszyny, które powinny zarządzać większą ilością zasobów).

4.4 Implementowany algorytm

Jak podają autorzy algorytm zarządzania blokadami wzorowany jest na klasycznym (w tym sensie, że często kopiowanym) mechaniźmie systemu *VMS*.

Podstawowymi pojęciami DLM systemu *Lustre* są:

przestrzeń blokad – inaczej *domena*, grupuje blokady związane z określoną funkcjonalnością; dostęp do niej może byc chroniony,

zasoby – tworzące drzewiastą hierarchię w obrębie domeny; są identifikowane poprzez nazwę (obecnie 31 znaki), przy czym nazwy potomków tego samego rodzica w drzewie muszą być unikalne,

nadzorca blokady – węzeł, który zarządza przydziałem dostępu do zasobu,

właściciel blokady – węzeł (program/podsystem) posiadający wyłączność na dostęp do zasobu; zasób może być jednocześnie w posiadaniu wielu klientów, ale zawsze będzie miał co najwyżej jednego nadzorce.

Zarządznie blokadami realizowane jest poprzez następujące operacje:

- kojarzenie nazwy zasobu z opisującą ją strukturą danych,

- zarządzanie listą przydzielonych blokad zasobu,
- zarządzanie listą żądań zmiany poziomu blokady dla zasobu,
- zarządzanie listą oczekujących żądań dostępu do zasobu.

Podobnie jak w oryginalnym DLM systemu *VMS* określone są następujące poziomy blokad oraz tabela ich wzajemnej kompatybilności:

MODE	NAME	ACCESS	MEANING
EX	Exclusive	RW	No other process can get R or W access.
PW	Protected Write	Write	No other process can get a W access.
PR	Prot. Read	R	No other process can get a W access.
CW	Concurrent Write	W	No restrictions on other processes.
CR	Concurrent Read	R	No restrictions on other processes.
NL	Null	none	To indicate an interest in a resource.

Tablica 1: Lock Modes

	EX	PW	PR	CW	CR	NL
EX	0	0	0	0	0	1
PW	0	0	0	0	1	1
PR	0	0	1	0	1	1
CW	0	0	0	1	1	1
CR	0	1	1	1	1	1
NL	1	1	1	1	1	1

Tablica 2: Lock Mode Compatability

Możliwe są następujące operacje na blokadzie:

1. uzyskanie blokady dla operacji na zasobie,
2. konwersja poziomu blokady,
3. zrzeknięcie się blokady.

Z każdym zasobem związane są trzy kolejki:

- oczekujących żądań blokady,
- oczekujących żądań konwersji poziomu blokady,
- przydzielonych blokad.

Blokada przydzielana jest tylko wówczas, kiedy spełnione są poniższe warunki:

1. kolejka oczekiwania na konwersję blokady jest pusta,
2. kolejka oczekiwania na uzyskanie blokady jest pusta,
3. już przydzielone blokady dla zasobu są kompatybilne z żądanym poziomem wyłączności.

Operacja konwersji poziomu blokady realizowana jest natychmiastowo, jeżeli żądany poziom wyłączności jest kompatybilny z już założonymi blokadami. W przeciwnym wypadku, operacja zostaje przypisana do kolejki oczekiwania na konwersję.

Trzy zdarzenia powodują przegląd kolejek oczekujących związanych z zasobem:

1. zrzeknięcie się przydzielonej blokady,
2. zakończona pomyślnie operacja konwersji poziomu blokady,
3. zakończona pomyślnie operacja przydziału lub konwersji innej blokady.

Autorzy systemu *Lustre* zwracają uwagę na następujące dwa problemy odziedziczone z DLM systemu *VMS*:

1. zakańczane natychmiastowo operacje konwersji poziomu blokad mogą wstrzymać w nieskończoność zakolejkowane operacje konwersji;
   Rozwiązanie: dodatkowa flaga *QUEUECONV* wymuszająca umieszczenie żądania konwersji w kolejce,
2. nowe żądania blokad na poziomie *NL* (*zaznacz zainsteresowanie*) są wstrzymywane przez operacje konwersji poziomu blokady.
   Rozwiązanie: dodatkowa flaga *EXPEDITE* wymuszająca przydzielenie blokady.

Dodatkowo dostępna jest flaga *NOQUEUE* – pozwala na odrzucenie żądania bez umieszczania go w kolejce jeśli nie może być zrealizowane natychmiastowo.

Poniżej znajduje się kompletny graf przejść pomiędzy stanami związanymi z umieszczeniem żądań w odpowiednich kolejkach.

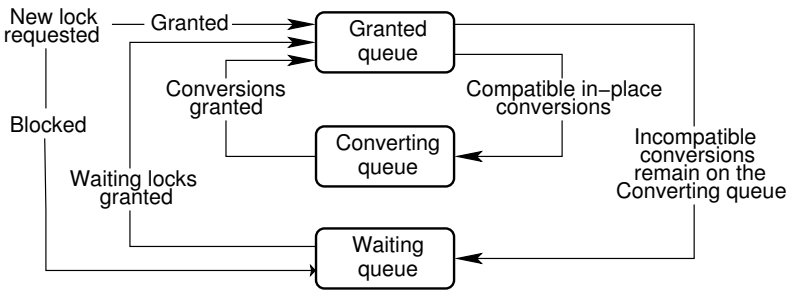

Rysunek 2: Lock Queues

4.5 Dostępne API

Ponieważ DLM *Lustre* jest zintegrowaną częścią pakietu, nie udostępnia API ani dla innych podsystemów jądra ani dla programów użytkowanika. Jest to znacząca wada w porównaniu chociażby z *OpenDLM*.

Jednocześnie stoi to w sprzeczności z dokumentacją, według której funkcjonalność DLM "powinna" być dostępna w trzech formach:

1. biblioteki poziomu jądra,
2. demona poziomu jądra,

3. biblioteki poziomu użytkowanika.

Opis wywołań związanych z DLM daje tylko ogólny pogląd o ich funkcjonalności, nie pozwala jednak na ich przetestowanie ani porównanie z konkurencyjnym oprogramowaniem.

Dodatkowo *Lustre* obsługuje 3 typy blokad:

(ang. *Plain*) : standardowe pojedyńczne blokady zapewniające wyłączność korzystana z zasobu,

(ang. *Extent*) : blokady obszarów, stosowane do implementacji rezerwowania obszarów plików (optymalizowane pod kątem tego zastosowania – zmiennego zakresu),

(ang. *Intent*) : blokady z intencją, np. klient zamiast blokowania katalogu w celu utworzenia pliku uzyskuje blokadę na plik jako wynik pojedyńczej operacji (serwer zna cel zakładania blokady).

4.6 Funkcjonalność

Podobnie jak pierwowzór z systemu *VMS* DLM *Lustre* dostarcza:

- rozdzielnych domen dla blokad związanych z różnymi podsystemami,
- hierarchie blokad (np. katalog a dalej znajdujące się w nim pliki),
- powiadamianie o statusie operacji poprzez funkcje *callback*,
- zarówno synchroniczne (blokujące) jak i asynchroniczne (nieblokujące) wywołania.

4.7 Skalowalność

Teoretycznie skalowalność składnika DLM *Lustre* nie powinna stanowić problemu. Stosowanie funkcji skrótu (ang. *hash*) dla odnajdywania wezła odpowiedzialnego za blokadę pozwala na bardzo szybkie komunikowanie się bez zbędnego pośrednictwa maszyn trzecich.

Potencjanym zagrożeniem skalowalności jest obsługa zmian topologii klastra (ang. *cluster transitions*). Zgodnie z tym co podają autorzy taka sytuacja wymaga następujących operacji:

1. kiedy nowy węzeł dołącza do klastra, konieczne jest wyznaczenie nowej tablicy odwzorowującej zasoby (poprzez funkcje skrótu) na dostępne maszyny,
2. wezły nadzorujące zasoby (*master*) powinny zwolnić założone blokady lub ponownie zarejestrować sie jako ich właściciele (co wymaga powiadomienia wszystkich maszyn),
3. wezły posiadające blokady zasobów powinny powtórzyć producedurę ich pozyskiwania (ang. *reacquire*).

Autorzy zaznaczają, że w wielu przypadkach jest to postępowanie nadmiarowe i możliwe jest daleko idące uproszczenie tej procedury.

4.8 Odporność

Podstawowy mechanizm odporości na uszkodzenia pojedyńczych węzłów klastra jest analogiczny jak sposób postępowania w przypadku zmiany topologii klastra. Obydwa mechanizmy opierają się na usłudze zarządzania/kontroli przynależności do klastra (ang. *membership*).

4.9 Wydajność

Wydajność systemu DLM ograniczana jest przez narzut na komunikację międzywęzłową. W tej sytuacji rozsądne wydaje się przyjęcie przez autorów koncepcji (ang. *dynamic remastering*), która oznacza, że wezeł nadzorujący blokadę zasobu może zrzec sie tej roli na rzecz innego, który wykazuje się większą aktywnością jeżeli chodzi o korzystanie z zasobu.

Zasady przekazywania nadzoru nad zasobem zawarte są w poniższych punktach:

- początkowo zasób jest kontrolowany przez pierwszy wezeł, który chce z niego skorzystać,
- jeżeli kilka wezłów uzyskuje blokadę na zasób, zarządcą zostaje ten z najwyższą wagą,
- jeżeli kilka wezłów z tą samą wagą uzyskuje blokadę na zasób, zarządcą zostaje ten, który najbardziej aktywnie go wykorzystuje.

Aktywność mierzona jest jako średnia geometryczna z operacji blokowania, konwersji oraz opuszczenia kolejki związanej z zasobem.

5 Wnioski

Podsystem DLM oprogramowanie *Lustre* nie okazał się rozwiązaniem innowacyjnym – w dużej mierze jest to kopia funkcjonalności DLM z systemów *VMS*. Atut autorów w postaci małej ilości kodu potrzebnej do implementacji według mnie jest przyczyną utraty uniwersalności i przeszkodą w spełnieniu założeń projektowych o udostępnieniu API dla programów przestrzeniu użytkownika.

Trzy typy blokad, które mają być unikalne w stosunku do pierwowzoru (ang. *Plain, Extent, Intent*) według mnie istnieją obecnie jedynie w formie planów – a przynajmniej nie są zaimplementowane w udostępnianych wersjach, które nie implementują blokad *flock/lockf*. W praktyce brak tej funkcjonalności uniemożliwił przetestowanie DLM pod kątem wydajności, ponieważ nie był możliwy żaden inny dostęp do blokad z poziomu kodu użytkownika.

Biblioteka *liblustre* nie udostępnia w aktualnej wersji dostępu do systemu DLM, a jedynie interfejs wywołań systemowych *open,read,write,close,....*

Cały system *LustreFS* pozostawia sporo do życzenia, jeżeli chodzi o dokumentacje, która w wielu miejscach okazuje się bądź niekompletna, bądź myląca poprzez podawanie informacji o jeszcze niezaimplementowanych koncepcjach.

Literatura

[1] *OSDL Cluster Architecture http://developer.osdl.org/dev/osdlclusters/OSDL-cluster.html*

[2] *The OpenDLM Project http://opendlm.sourceforge.net/*

[3] *DLM Project http://sources.redhat.com/cluster/dlm/*

[4] *Lustre Scalable Storage http://www.clusterfs.com/*